

ساعت شروع: ۱۰ صبح	نام و نام فانوادگی:	رشته علوم تجربی	سوالات امتحان نهایی درس: فیزیک ۳
مدت امتحان: ۱۲۰ دقیقه	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحات: ۴	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱ / ۱۰ / ۱۷
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش			دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۱

توجه: استفاده از ماشین حساب ساده (دارای چهار عمل اصلی و جذر و درصد) مجاز است.

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	بارم
۱	<p>نمودار سرعت - زمان متحرکی در شکل زیر نشان داده شده است. درستی یا نادرستی جمله‌های زیر را با کلمات «درست» یا «نادرست» در پاسخ‌نامه مشخص کنید.</p> <p>(الف) در بازه زمانی t_2 تا t_3 بردار شتاب در جهت محور x است.</p> <p>(ب) در بازه زمانی t_1 تا t_2 حرکت کندشونده است.</p> <p>(پ) در لحظه t_4 شتاب صفر است.</p>	۰/۷۵
۲	<p>سرعت متحرکی در لحظه $s = 0$ به صورت $\vec{v} = (10 \text{ m/s})\hat{i}$ و شتاب ثابت آن $\vec{a} = (-1 \text{ m/s}^2)\hat{i}$ است. در بازه زمانی صفر تا ۲۰s، تندی حرکت آن چگونه تغییر می‌کند.</p>	۱
۳	<p>نمودار مکان - زمان متحرکی که در امتداد محور x با شتاب ثابت در حرکت می‌باشد، به صورت سه‌همی شکل زیر است.</p> <p>(الف) معادله مکان - زمان این متحرک را بنویسید.</p> <p>(ب) مسیر حرکت متحرک در امتداد محور x رارسم کنید.</p>	۱/۵ ۰/۲۵
۴	<p>چتربازی در هوای آرام و در امتداد قائم چتر خود را باز می‌کند و در ارتفاع ۶۰۰ متری سطح زمین به تندی حدی خود 5 m/s است می‌رسد. چند ثانیه طول می‌کشد تا چتر باز به سطح زمین برسد؟</p>	۰/۵

ادامه سوالات در صفحه دوم

ساعت شروع: ۱۰ صبح	نام و نام فانوادگی:	رشته علوم تجربی	سوالات امتحان نهایی درس: فیزیک ۳
مدت امتحان: ۱۲۰ دقیقه	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحات: ۴	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱ / ۱۰ / ۱۷
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش			دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۱

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	بارم
۵	<p>به پرسش‌های زیر پاسخ دهید:</p> <p>الف) در شکل مقابل، جسم بر روی سطح افقی ساکن است.</p> <p>($g = ۱۰ \text{ m/s}^2$)</p> <p>نیروی اصطکاک جسم با سطح چند نیوتون است؟ (با ذکر دلیل)</p> <p>ب) شخصی به جرم ۶۰ kg روی یک ترازوی فنری، داخل آسانسور ایستاده است. اگر ترازو عدد $N = ۵۰۰$ را نشان دهد، در این صورت کدام گزینه صحیح است؟</p> <p>۱) حرکت آسانسور کندشونده رو به پایین است.</p> <p>۲) حرکت آسانسور تندشونده رو به بالا است.</p> <p>۳) حرکت آسانسور می‌تواند تندشونده رو به پایین یا کندشونده رو به بالا باشد.</p>	+/۵
۶	<p>اگر مطابق شکل مکعب چوبی را با تنیدی ۲۰ m/s افقی پرتاب کنیم، پس از طی مسافت ۴۰ m متوقف می‌شود. ضریب اصطکاک جنبشی سطح با جسم چقدر است؟</p> <p>($g = ۱۰ \text{ m/s}^2$)</p>	+/۵
۷	<p>مطابق شکل فنر سبکی از سقف آویزان است. اگر فنر را بکشیم تا طول آن ۱۲ cm شود، نیروی کشسانی فنر $N = ۲$ است و اگر فنر را فشرده کنیم تا طول آن ۷ cm شود نیروی کشسانی فنر $N = ۳$ می‌شود. طول عادی فنر چند سانتی‌متر است؟</p>	۱
۸	<p>اگر به اندازه شعاع کره زمین از سطح زمین دور شویم، شتاب گرانشی چند متر بر مربع ثانیه می‌شود؟ (شتاب گرانشی در سطح زمین را ۱۰ m/s^2 فرض کنید).</p>	۱
۹	<p>الف) دوره تناوب سامانه جرم - فنر با جذر ..... به طور مستقیم متناسب است.</p> <p>ب) اگر ناظر به طرف چشمeh صوت حرکت کند، در مقایسه با ناظر ساکن، بسامد صوتی که می‌شنود ..... می‌یابد.</p> <p>پ) موج صوتی در ..... منتشر نمی‌شود.</p> <p>ت) ارتفاع صوت ..... است که گوش انسان در کمی کند.</p>	۱
۱۰	<p>با طراحی آزمایشی، چگونگی اندازه‌گیری شتاب گرانشی زمین را به کمک یک آونگ ساده شرح دهید.</p>	۱
۱۱	<p>به پرسش‌های زیر پاسخ بدهید.</p> <p>الف) چرا رنگ‌های نور سفید پس از عبور از منشور از هم جدا می‌شوند؟</p> <p>ب) یک کاربرد از مکانیابی پژواکی را بنویسید.</p>	+/۵ +/۲۵
ادامه سوالات در صفحه سوم		

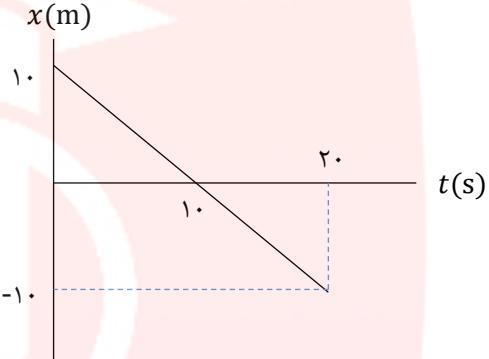
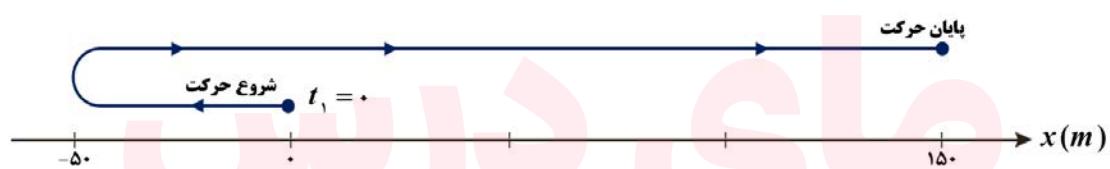
ساعت شروع: ۱۰ صبح	نام و نام فانوادگی:	رشته علوم تجربی	سوالات امتحان نهایی درس: فیزیک ۳
مدت امتحان: ۱۲۰ دقیقه	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحات: ۴	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱ / ۱۰ / ۱۷
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش			دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۱

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	بارم
۱۲	<p>معادله مکان - زمان یک نوسانگر هماهنگ ساده در SI به صورت $\cos 2\pi t = x$ است.</p> <p>(الف) در لحظه $t = \frac{1}{2}$ اندازه شتاب نوسانگر چند متر بر مولع ثانیه است؟</p> <p>(ب) اگر جرم نوسانگر $g = 20$ باشد، انرژی مکانیکی آن چند ژول است؟ $\pi^2 = 10$</p>	۰/۷۵
۱۳	<p>شکل الف مربوط به نقش یک موج مکانیکی در یک محیط در لحظه $t_1 = 0$ است و در لحظه $t_2 = 1$ برای اولین بار شکل موج به صورت شکل ب می‌شود. بیشینه تندی هر ذره از محیط انتشار موج در SI چقدر است؟ ($\pi = 3$)</p> <p>الف</p> <p>ب</p>	۱/۲۵
۱۴	<p>(الف) در شکل زیر مسیر پرتو نور را رسم کنید و زاویه بازتابش از آینه M_2 را حساب کنید.</p> <p>(ب) در شکل زیر نور از هوا وارد محیط شفاف ۲ شده است. اگر تندی نور در هوا 10^8 m/s باشد، تندی نور در محیط ۲ چه قدر است؟ ($\sin 37^\circ = 0.6$ و $\sin 53^\circ = 0.8$)</p>	۰/۵ ۰/۷۵

ساعت شروع: ۱۰ صبح	نام و نام فانوادگی:	رشته علوم تجربی	سوالات امتحان نهایی درس: فیزیک ۳
مدت امتحان: ۱۲۰ دقیقه	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحات: ۴	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱ / ۱۰ / ۱۷
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش			دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۱

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	بارم												
۱۵	<p>به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.</p> <p>(الف) در آزمایش فوتوالکتریک برای یک فلز معین، تغییر هر یک از موارد زیر باعث چه تغییری در نتیجه آزمایش می‌شود.</p> <ol style="list-style-type: none"> افزایش بسامد نور فرودی در بسامدهای بزرگ‌تر از بسامد آستانه. افزایش شدت نور فرودی در یک بسامد معین، بزرگ‌تر از بسامد آستانه. <p>(ب) دو ویژگی ازویژگی‌های گسیل القایی را بنویسید.</p> <p>(پ) تصویر مقابل نوکلئون‌های یک هسته را نشان می‌دهد. کدام یک از موارد زیر را می‌توانیم از مشاهده این تصویر نتیجه‌گیری کنیم؟</p> <ol style="list-style-type: none"> نیروی هسته‌ای قوی‌تر از نیروی گرانشی است. نیروی هسته‌ای کوتاه‌برد است. معادله واپاشی‌های زیر را کامل کنید. <ol style="list-style-type: none"> $\text{^{21}Pb} \rightarrow \text{^{21}Bi} + \text{^{82}K}$ $\text{^{238}U} \rightarrow \text{^{234}Th} + \text{^{4}He}$ 	۰/۵												
۱۶	الکترونی در دومین حالت برانگیخته اتم هیدروژن قرار دارد. انرژی الکترون در این حالت چند الکترون ولت است؟ $(E_R = 13/6 \text{ eV})$	۰/۵												
۱۷	کوتاه‌ترین طول موج در رشتۀ بالمر ($n' = 2$) هیدروژن اتمی را حساب کنید و بنویسید این طول موج در کدام گستره طول موج‌های الکترومغناطیسی قرار دارد. ($R = ۰/۱ \text{ nm}^{-1}$)	۱												
۱۸	از یک لامپ که نوری با طول موج 660 nm گسیل می‌کند، در هر دقیقه $10^{۲۱} \times ۲$ فوتون گسیل می‌شود. توان تابشی مفید لامپ چند وات است؟ ($c = ۳ \times 10^8 \text{ m/s}$ و $h = ۶/۶ \times 10^{-۳۴} \text{ J.s}$)	۰/۷۵												
۱۹	نمودار تعداد هسته‌های مادر دو ماده پرتوزا بر حسب زمان مطابق شکل زیر است. با توجه به شکل نیمه‌عمر ماده A چند برابر نیمه‌عمر ماده B است؟	۱												
	<table border="1"> <caption>Data points estimated from the graph</caption> <thead> <tr> <th>زمان (روز)</th> <th>عدد هسته A (۱۰^{۱۰})</th> <th>عدد هسته B (۱۰^{۱۰})</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>0</td> <td>۱۲</td> <td>۱۲</td> </tr> <tr> <td>2.5</td> <td>0</td> <td>۶</td> </tr> <tr> <td>10</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> </tbody> </table>	زمان (روز)	عدد هسته A (۱۰ ^{۱۰})	عدد هسته B (۱۰ ^{۱۰})	0	۱۲	۱۲	2.5	0	۶	10	0	0	
زمان (روز)	عدد هسته A (۱۰ ^{۱۰})	عدد هسته B (۱۰ ^{۱۰})												
0	۱۲	۱۲												
2.5	0	۶												
10	0	0												
۲۰	موفق و شاد و سریلند باشید	جمع بارم												

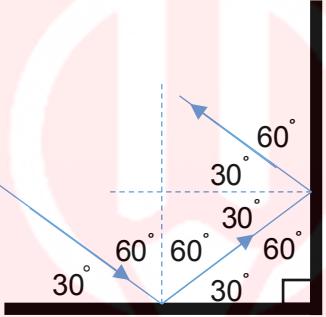
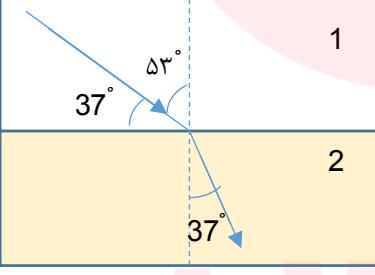
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	رشته علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس فیزیک ۳
مدت امتحان: ۱۲۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰ صبح	تعداد صفحات ۴
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دیماه سال ۱۴۰۱	

ردیف	پاسخها	بارم
۱	(الف) نادرست ب) درست پ) نادرست (هر مورد صحیح ۰/۲۵) <u>ص ۲۴</u>	۰/۷۵
۲	 (رسم شکل ۰/۲۵) <u>ص ۲۱</u> ابتدا تندي متدرك کاهش يافته و سپس افزايش مي يابد. (۰/۲۵)	۱
۳	(الف) $\Delta x = \frac{v+v_0}{2} \Delta t \quad (۰/۲۵)$ $v_0 = \frac{v-v_0}{\Delta t} \quad (۰/۲۵)$ $a = \frac{v-v_0}{\Delta t} \quad (۰/۲۵)$ $x = \frac{1}{2} a t^2 + v_0 t + x_0 \quad (۰/۲۵)$ $x = \frac{1}{2} t^2 - 10t \quad (۰/۲۵)$ (ب) (رسم صحیح شکل ۰/۲۵) <u>ص ۲۵ و ۲۶</u>	۱/۷۵
۴	$\Delta y = v \Delta t \quad (۰/۲۵)$ <u>ص ۱۳ و ۱۴</u> $600 = v \Delta t \Rightarrow v = 60 \text{ m/s} \quad (۰/۲۵)$	۰/۵
۵	(الف) بنا به قانون اول نیوتن چون جسم در حال سکون است، پس نیروهای وارد بر آن متوازن هستند و اندازه نیروی اصطکاک ایستایی برابر است با اندازه نیروی حرکتی که در راستای سطح به جسم وارد می شود (۰/۲۵). $f_s = v N \quad (۰/۲۵)$ (ب) گزینه ۳ <u>ص ۳۸ و ۳۹</u>	۰/۷۵

پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	رشته علوم تجربی	
مدت امتحان: ۱۲۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰ صبح	تعداد صفحات ۴
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دیماه سال ۱۴۰۱	

۱/۵	$v^2 - v_0^2 = 2a\Delta x \quad (0/25)$ $a = -\frac{f_k}{m} \quad (0/25)$ $a = -\frac{\mu_k F_N}{m} \quad (0/25)$ $a = -\frac{\mu_k mg}{m} = -\mu_k g \quad (0/25)$ $a = -\delta = -10\mu_k \Rightarrow \mu_k = 0.5 \quad (0/25)$	$\cdot^2 - 20^2 = 2a \times 40 \Rightarrow a = -5 \text{ m/s}^2 \quad (0/25)$ الف	۶
۱	$F_e = kx \quad (0/25)$ $\gamma = k(12 - L_0) \quad (0/25)$ $\gamma = k(L_0 - \gamma) \quad (0/25)$ <u>۴۱ ص</u>	$\gamma = k(L_0 - \gamma) \quad (0/25)$ ۷	۷
۱	$g = \frac{GM_e}{r^2} \quad (0/25)$ $\frac{g_2}{g_1} = \left(\frac{R_e}{2R_e}\right)^2 \quad (0/25)$ <u>۴۹ ص</u>	$\frac{g_2}{g_1} = \left(\frac{r_1}{r_2}\right)^2 \quad (0/25)$ $g_2 = 2/5 \text{ m/s}^2 \quad (0/25)$	۸
۱	<u>۷۴ و ۶۸ و ۷۶ و ۵۷ ص</u> $\text{ت) بسامدی (هرمورد صحیح} \quad (0/25)$	$\text{ب) افزایش} \quad (0/25)$ $\text{پ) خلا} \quad (0/25)$ $\text{الف) جرم وزنه} \quad (0/25)$	۹
۱	<u>۵۹ ص</u> $\text{ابتدا طول آونگ ساده را اندازه‌گیری می‌کنیم} \quad (0/25)$ $\text{و سپس آن را با زاویه کوچک به نوسان درمی‌آوریم و مدت زمان} \quad (0/25)$ $\text{چند نوسان کامل را اندازه‌گیری می‌کنیم} \quad (0/25)$. به کمک رابطه $T = \frac{t}{n}$ دوره را محاسبه می‌کنیم $(0/25)$ با قرار دادن $\text{دوره در رابطه } T = 2\pi\sqrt{\frac{L}{g}} \text{ شتاب گرانشی (g) را محاسبه می‌کنیم} \quad (0/25)$.	۱۰	
۰/۷۵	<u>۷۹ و ۸۷ ص</u> $\text{الف) زیرا ضریب شکست منشور برای طول موج‌های مختلف متفاوت است در نتیجه انحراف آنها هنگام عبور از منشور} \quad (0/25)$ $\text{برابر نیست.} \quad (0/5)$ $\text{ب) دستگاه سونار کشتی‌ها.} \quad (0/25)$	۱۱	
۱/۵	$x = 0/2 \cos 2\pi t \stackrel{t=1}{\Rightarrow} x = 0/2 \cos \frac{\pi}{3} = 0/1 \text{ m} \quad (0/25)$ $ a = \omega^2 x \quad (0/25)$ $ a = 400\pi^2 \times 0/1 = 400 \text{ m/s}^2 \quad (0/25)$ $E = \frac{1}{2} m \omega^2 A^2 \quad (0/25)$ $E = \frac{1}{2} \times 0/2 \times 400\pi^2 \times 0/4 \quad (0/25)$ <u>۸۹ ص</u>	$E = 1/6 \text{ J} \quad (0/25)$ $\text{الف)$	۱۲

پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	رشته علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس فیزیک ۳
مدت امتحان: ۱۲۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰ صبح	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱ / ۱۰ / ۱۷
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی‌ماه سال ۱۴۰۱	

۱/۲۵	<p>با توجه به شکل، میزان پیش‌روی موج در بازه زمانی $t_۱$ تا $t_۲$ $\frac{\lambda}{۲}$ است.</p> $\frac{T}{۲} = t_۲ - t_۱ = ۰/۱\text{ s} \Rightarrow T = ۰/۲\text{ s} \quad (۰/۲۵)$ $\omega = \frac{2\pi}{T} \quad (۰/۲۵) \quad \omega = ۱۰\pi \text{ rad/s} \quad (۰/۲۵)$ $v_{max} = A\omega \quad (۰/۲۵) \quad v_{max} = ۱/۵ \times ۱۰^{-۲} \times ۱۰ \times ۳ = ۰/۴۵ \text{ m/s} \quad (۰/۲۵)$ <p>ص ۶۵</p>	۱۳
۱/۲۵	<p>الف) رسم صحیح شکل ۰/۲۵ نمره و تعیین زاویه بازتابش از آینه $M_۲$، ۰/۲۵ نمره.</p> <p>(ب)</p> $\frac{\sin \theta_۲}{\sin \theta_۱} = \frac{v_۲}{v_۱} \quad (۰/۲۵)$ $\frac{\sin ۳۷^\circ}{\sin ۵۳^\circ} = \frac{v_۲}{۳ \times ۱۰^۸} \quad (۰/۲۵)$ $v_۲ = ۲/۲۵ \times ۱۰^۸ \text{ m/s} \quad (۰/۲۵)$ <p>ص ۹۳ و ۸۵</p>	۱۴
۱/۷۵	<p>الف) ۱- افزایش انرژی جنبشی فوتولکترون‌ها (۰/۲۵) ۲- افزایش تعداد فوتولکترون‌ها (۰/۲۵)</p> <p>ب) ۱- یک فوتون وارد می‌شود و دو فوتون خارج می‌شود. (۰/۲۵) ۲- فوتون گسیلی با فوتون فرودی هم‌جهت است. (۰/۲۵)</p> <p>پ) ۱) $^{۲۳۸}_{۹۲}\text{U} \rightarrow ^{۲۳۴}_{۹۰}\text{Th} + ^{۴}_{۲}\text{He}$ (۰/۲۵) پ) ۲) $^{۲۱۱}_{۸۲}\text{Pb} \rightarrow ^{۲۱۱}_{۸۳}\text{Bi} + _{-}e^-$ (۰/۲۵)</p> <p>ص ۱۱۰ و ۱۱۳ و ۱۱۶ و ۱۲۲</p>	۱۵
۰/۵	$E_n = -\frac{E_R}{n^۲} \quad (۰/۲۵)$ $E_۳ = -\frac{۱۳/۶}{۳^۲} \approx -۱/۵ \text{ eV} \quad (۰/۲۵)$ <p>ص ۱۰۶</p>	۱۶

پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		رشته علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس فیزیک ۳
مدت امتحان: ۱۲۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰ صبح	تعداد صفحات ۴	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱ / ۱۰ / ۱۷
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش			دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دیماه سال ۱۴۰۱
۱	$\frac{1}{\lambda} = R \left(\frac{1}{n'^2} - \frac{1}{n^2} \right) \quad (0/25)$ <u>ص ۱۰۲</u>	$\frac{1}{\lambda} = 0.01 \left(\frac{1}{4} - \frac{1}{\infty} \right) \quad (0/25)$ این طول موج در ناحیه فرابنفش قرار دارد. (۰/۲۵)	$\lambda = 400 \text{ nm} \quad (0/25)$
+۷۵	$E = \frac{nhc}{\lambda} \quad (0/25)$ $P = \frac{2 \times 10^{21} \times 6 / 6 \times 10^{-34} \times 3 \times 10^8}{660 \times 10^{-9} \times 6} \quad (0/25)$ <u>ص ۱۲۲</u>	$P = \frac{nhc}{\lambda t} \quad (0/25)$ $P = 10 \text{ W} \quad (0/25)$	۱۸
۱	$N = \frac{N_0}{r^n} \quad (0/25)$ $3 \times 10^{10} = \frac{12 \times 10^{10}}{r^n} \Rightarrow \frac{t}{T_A} = n_A = 2 \quad (0/25)$ $\frac{T_A}{T_B} = \frac{1}{2} \quad (0/25)$ <u>ص ۱۲۰</u>	$3 \times 10^{10} = \frac{6 \times 10^{10}}{r^n} \Rightarrow \frac{t}{T_B} = n_B = 1 \quad (0/25)$	۱۹
۲۰	جمع نمرات	مصححین گرامی، برای پاسخ‌های صحیح دیگر نیز نمره لازم در نظر گرفته شود.	

ما درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir